

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

"Všichni na jednom jevišti velikého světa stojíme a cokoliv se koná, všech se týče."

J. A. Komenský

<http://evvo.pb.cz>

Účinnost od 1. září 2020

Vypracovali: PaedDr. Zdenek Novotný
PaedDr. Vladimíra Soukupová

DLOUHODOBÝ PLÁN

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

- přispívá k uvědomění a přijetí zodpovědnosti za stav životního prostředí
- vytváří podmínky pro konkrétní zapojení jednotlivce do ochrany a zvýšení kvality životního prostředí a vlastního života
- vybavuje specifickými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které směřují k odpovědnému environmentálnímu chování

Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků

Základním předpokladem pro toto zapojení a šetrné jednání k životnímu prostředí je včasná harmonická výchova mladé generace postavená na současných vědeckých poznatcích o udržitelném rozvoji.

Škola přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů a k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí podle školního vzdělávacího programu, který je zpracován na základě příslušného rámcového vzdělávacího programu.

Problematika EVVO je v RVP uvedena v rámci oblasti Přírodovědné vzdělávání. Tato oblast zahrnuje učivo potřebné:

- k využívání přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích;
- k porozumění základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;
- k zdůvodnění nezbytnosti udržitelného rozvoje;
- k pozitivnímu postoji k přírodě.

EVVO a ŠVP

Vzdělávací oblast propojuje celým ŠVP oboru ekonomické lyceum a předškolní a mimoškolní pedagogika. Výsledky vzdělávání jsou rozpracovány do vyučovacích předmětů (např. biologie a ekologie, základy přírodních věd, tělesná výchova, občanská nauka, odborné předměty aj.).

Očekávané výstupy:

- Žák vysvětlí základní ekologické pojmy a ekologické faktory prostředí
- Žák dokáže charakterizovat:
 - vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí
 - působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví
 - přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti
 - globální problémy na Zemi
 - udržitelný rozvoj jako integraci environmentální, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí
- Žák dokáže uvést
 - příklady chráněných území v ČR
 - základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má EVVO žákovi napomoci:

- poznat složitou propojenost přírodních jevů
- pochopit, že narušení jedné složky systému může vést ke zhroucení celého systému
- hledat příčiny neuspokojivého stavu životního prostředí
- pochopit provázanost faktorů ekologických s faktory ekonomickými
- vnímat ekologické problémy a vytvářet si vlastní názor a postoj k nim
- uvědomovat si vliv znečištění prostředí na lidské zdraví
- získávat dovednosti a návyky pro běžné denní činnosti napomáhající ke zlepšení životního prostředí

Přínos environmentální výchovy k rozvoji osobnosti:

- uvědomění si výlučného postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na planetě
- pochopení, že člověk musí využívat přírodních zdrojů ve svůj prospěch, ale vždy tak, aby nedošlo k nevratnému poškození životního prostředí
- uvědomění si, že k ochraně přírody může napomoci každý jedinec
- vnímání zodpovědnosti za vývoj místa, ve kterém žije nejen z hlediska životního prostředí

Vybrané ekologické pojmy:

- ekologie
- životní prostředí
- environmentalistika
- ekosystém
- trvale udržitelný rozvoj
- konzumní způsob života
- ekologická krize
- globální problémy
- recyklace aj.

Cíle EVVO

- připravovat
 - ✓ k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje
 - ✓ k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek
 - ✓ k úctě k životu ve všech jeho formách
- podporovat a rozvíjet znalosti, schopnosti, dovednosti, postoje a hodnoty, které žákům umožní pochopit základní principy trvale udržitelného života
- motivovat k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- vytvářet pozitivní postoj k prostředí
- seznamovat žáky s ochranou přírody
- ovlivnit způsoby chování i myšlení žáků nejen ve vztahu k živé a neživé přírodě, ale i ke svému okolí a lidem s nimiž se setkávají
- rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy ve škole i na akcích mimo školu
- vést k pochopení sociálních, kulturních a ekonomických vztahů
- podporovat sportovní aktivity v přírodě
- prohlubovat péči o estetické prostředí
- zařazovat EVVO do všech vyučovacích předmětů
- aktivně zapojovat žáky do školních projektů EVVO
- využívat moderní techniku a technologii v zájmu udržitelného rozvoje
- zajišťovat a využívat výukové programy, DVD, odbornou literaturu
- organizovat ekologické exkurze, adaptační kurzy, besedy a jiné akce se zaměřením na EVVO
- zařazovat ekologické akce: Den Země, Den vody, Den handicapovaných zvířat aj.
- podporovat účast pedagogický pracovníků na školeních
- spolupracovat se středisky ekologické a environmentální výchovy, státními organizacemi a občanskými sdruženími
- organizovat charitativní sbírky a jiné akce

Realizace EVVO

- probíhá kombinací níže uvedených forem:
 - zařazení povinných předmětů: biologie a ekologie, základy přírodních věd
 - uplatnění průřezového tématu Člověk a životní prostředí ve vyučovacích předmětech, které s tímto tématem souvisejí:
 - přírodovědné a společenskovední předměty
 - informační technologie
 - všeobecně-vzdělávací předměty
 - učební praxe
 - odborná praxe
 - využití výuky v terénu

Při realizaci EVVO se především přihlíží ke klíčovým kompetencím ŠVP

- kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální
- kompetence pracovní
- kompetence občanské

EVVO není zařazena jako samostatný vyučovací předmět, ale promítá se napříč učebními osnovami všech předmětů.

V dlouhodobé perspektivě škola zajišťuje pro plnění úkolů v oblasti EVVO:

- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- materiální, prostorové a finanční zajištění
- environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu
- spolupráci školy s ostatními subjekty

Problematika EVVO se každoročně vyhodnocuje, případně na základě získaných zkušeností upravuje. Je součástí Ročního rámcového plánu pro příslušný školní rok, výroční zprávy o činnosti školy a autoevaluace školy.

Školní plán EVVO vychází z platných učebních dokumentů (zejména z příslušných školních vzdělávacích programů a rámcových vzdělávacích programů), z metodického pokynu MŠMT k zajištění EVVO a z analýzy specifických podmínek školy.

Plán EVVO pro příslušný školní rok

Roční plán EVVO vychází z cílů dlouhodobého plánu s upřesněním a doplněním o akce a úkoly pro aktuální školní rok.

Všeobecné úkoly

- Konceptně a systematicky uplatňovat Metodický pokyn k EVVO MŠMT
- Naplňovat dlouhodobý plán EVVO
- Umožňovat všem učitelům účast na akcích DVPP v oblasti EVVO
- Zveřejňovat informace o činnostech a nabídkách všech institucí zabývajících se EVVO
- Zařazovat EVVO do všech oblastí výchovně vzdělávacího procesu včetně zařazování projektového vyučování
 - problémově koncipovaná výuka
 - žákovské projekty a jejich prezentace (problémové úkoly a situace)
 - tematické dny
 - externí výukové a vzdělávací programy
 - kurzy, semináře aj.
- Podporovat účast žáků na soutěžích, exkurzích a jiných akcích
- Vést žáky ke kladnému vztahu k zdravému životnímu stylu a životnímu prostředí
- Vést žáky k aktivnímu se zapojení do aktivit vedoucích k ochraně životního prostředí
- Naplňovat myšlenku trvale udržitelného rozvoje v praxi chodu školy
- Uplatňovat úspory zdrojů energie a surovin (předcházení odpadům, třídění odpadu, šetření vodou a elektrickou energií, při nákupu kancelářských a provozních prostředků aj.)
- Pro zajištění chodu školy vybírat výrobky šetrné vůči životnímu prostředí
- Spolupracovat s orgány veřejné správy, státními a nestátními organizacemi, s rodiči

„Je třeba žít ve shodě s přírodou.“

Tacitus Publius Cornelius

Příloha: Akce EVVO v příslušném školním roce